

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců Mgr. Gabriely Bašné a Mgr. Martina Kříže v právní věci žalobce: **Správa a údržba silnic Ústeckého kraje, příspěvková organizace**, se sídlem Dubí, Ruská 260, zast.: Mgr. Vlastimilem Škodou, advokátem se sídlem Děčín, Řetězová 2, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Praha 10, Vršovická 65, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 7. 2011, č. j. 1165/530/11 55731/ENV/11,

t a k t o:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí České inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Ústí nad Labem (dále též ČIŽP) ze dne 9. 3. 2011, č. j. ČIŽP 44/OOP/SR01/0818643.012/11/URS (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), kterým mu byla uložena pokuta ve výši 510.000,-Kč pro naplnění skutkové podstaty podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona č. 114/1998 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), a podle § 79 odst. 5 správního řádu v souladu s § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., uložena povinnost uhradit paušální částku za náklady řízení ve výši 1.000,-Kč ve stanovené lhůtě a místě plnění.

Žalobce v žalobě podrobně popsal průběh správního řízení a tvrdil, že je výše uložené sankce nepřiměřená. V průběhu správního řízení zdůrazňoval rozpory v odborných posudcích a navrhoval revizi objemu poškození znaleckým posudkem, žalovaným však nebyl ustanoven

znalec, který by jednoznačně stanovil, zda a v jaké míře k poškození došlo. S tím však bezprostředně souvisí výše uložené sankce. Nejedná se o posouzení základního problému, ale naopak o případ, který vyžaduje pečlivé zkoumání a odborné zkušenosti znalce z oboru dendrologie nebo arboristiky. Proto si žalobce nechal zpracovat od společnosti FORESTRY RSC pro účely posouzení poškození všech dřevin odborné posouzení (dále též odborné posouzení FORESTRY). Jeho závěry se ale neshodují s žádným závěrem odborných posudků a naopak polemizují s tvrzením, zda při zhoršeném zdravotním stavu sledovaných dřevin, který existoval již před zásahem, kdy jsou na hranici fyzického dožití s nulovou možností revitalizace, lze hovořit o poškození ve smyslu podstatného a trvalého snížení estetických a ekologických funkcí. Toto odborné posouzení však žalovaný nevzal v úvahu.

Žalovaný se rovněž nevypořádal s odvolací námitkou, podle které správní orgán I. stupně pominul připomínky žalobce z předchozího řízení, uvedené v odvolání ze dne 14. 10. 2009, kdy žalovaný pouze konstatoval, že se tyto připomínky týkaly „převážně“ nesouhlasu se závěry posudků Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (dále též „posudky AOPK“) a považuje je za nedůvodné. Přitom nijak nezdůvodnil, proč takový závěr učinil. Žalobou napadené rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné a tedy protizákonné, neboť podle § 68 odst. 3 platí, že v odůvodnění rozhodnutí je třeba uvést i informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků.

Žalobce žádal, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V případě, že by soud považoval zrušení rozhodnutí žalovaného za neodůvodněné, navrhl, aby bylo od uložené pokuty upuštěno nebo byla jako nepřiměřená snížena.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný argumentoval obdobně jako v odůvodnění svého rozhodnutí a nesouhlasil s názorem žalobce, že se v napadeném rozhodnutí dostatečně nevypořádal s jeho odvolacími námitkami. Měl za to, že posudek AOPK z roku 2009 přesně a jednoznačně specifikoval počet a stupeň poškození 531 ks dřevin na rozdíl posudku předloženého žalobcem, který vyhodnocoval poškození předmětných stromů na základě sledování vybraných 178 ks jedinců a orientačně vyčíslil společenskou újmu poškození dřevin. Žalovaný považoval za podstatné uvést, že posudek předložený žalobcem byl zpracován 3 roky po provedeném zásahu a neobjasňuje žádné nové skutečnosti, které by žalobce nemohl uplatnit v průběhu správního řízení, proto ho také nepovažoval za relevantní důkaz. Dále žalovaný konstatoval, že žalobce v průběhu řízení nezpochybnil strojové provedení ořezu a po upozornění AOPK na jeho neodbornost uvedl, že bude následovat ruční prořezání s termínem dokončení 20. 2. 2009. Odborný posudek AOPK byl zpracován v březnu roku 2009 a zachycuje poškození dřevin, kterým byla naplněna skutková podstata protiprávního jednání podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny.

Žalovaný neměl pochyb o odbornosti AOPK, neboť se jedná o příspěvkovou organizaci se statutem soudně znaleckého ústavu, a to i v případě problematiky dřevin rostoucích mimo les. Byl přesvědčen, že žalobce nebyl zkrácen na svých právech ani nemohl utrpět žádnou újmu. V průběhu řízení měl možnost kdykoliv se seznámit s podklady, které jsou součástí spisu, a mohl se k nim vyjádřit. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval objektivně hodnocením všech předložených podkladů.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Soud o věci jednal bez nařízení ústního jednání podle § 51 odst. 1 s.ř.s., neboť účastníci takový postup soudu akceptovali.

Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobních bodů, kterým je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Při posouzení soud vyšel následující právní úpravy:

Podle § 7 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny v rozhodném znění jsou dřeviny chráněny podle tohoto ustanovení před poškozováním a ničením, pokud se na ně nevztahuje ochrana přísnější (§ 46 a 48) nebo ochrana podle zvláštních předpisů.

Podle § 75 odst. 1 písm. f), odst. 2 téhož zákona v rozhodném znění jsou orgány ochrany přírody Česká inspekce životního prostředí. (2) Orgány ochrany přírody vykonávají státní správu na úseku ochrany přírody a krajiny podle tohoto zákona.

Podle § 80 odst. 3 téhož zákona v rozhodném znění ukládá inspekce právnickým a fyzickým osobám pokuty za porušení povinností při ochraně přírody a krajiny podle tohoto zákona. Inspekce může zahájit řízení o uložení pokuty pouze tehdy, nezačal-li je již obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad nebo správa. Pokud řízení o pokutě zahájí obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad nebo správa a inspekce ve stejný den, provede řízení o uložení pokuty obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad nebo správa. O zahájení řízení o uložení pokuty se inspekce a obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad nebo správa vzájemně informují. O odvolání proti rozhodnutí inspekce rozhoduje Ministerstvo životního prostředí.

Podle § 88 odst. 1 písm. c), odst. 3, 4 téhož zákona orgán ochrany přírody uloží pokutu až do výše 1 000 000 Kč právnické osobě nebo fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti, která se dopustí protiprávního jednání tím, že

c) poškodí nebo zničí bez povolení dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les,

(3) Při stanovení výše pokuty se přihlíží k závažnosti protiprávního jednání a k rozsahu hrozící nebo způsobené újmy ochraně přírody a krajiny.

(4) Pokutu podle odstavců 1 a 2 lze uložit nejpozději do tří let ode dne, kdy k protiprávnímu jednání došlo.

Podle § 56 správního řádu závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a jestliže odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu, správní orgán usnesením ustanoví znalce. Usnesení se oznamuje pouze znalci. O zamýšleném ustanovení znalce, popřípadě o ustanovení znalce správní orgán vhodným způsobem účastníky vyrozumí. Správní orgán znalci uloží, aby posudek vypracoval písemně a předložil mu jej ve lhůtě, kterou současně určí. Může znalce také vyslechnout.

Podle § 68 odst. 3 téhož zákona se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Podle § 82 odst. 4 téhož zákona se přihlídně k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Namítá-li účastník, že mu nebylo umožněno učinit v řízení v prvním stupni určitý úkon, musí být tento úkon učiněn spolu s odvoláním.

Námitku žalobce, že je uložena sankce nepřiměřená, soud nepovažuje za důvodnou. Obecně lze přisvědčit tvrzení žalobce, že se výše pokuty odvíjí od závažnosti protiprávního jednání a hrozícího rozsahu nebo způsobené újmy. Soud má ovšem za to, že uložena sankce byla uložena v přiměřené výši a odpovídá stupni společenské nebezpečnosti protiprávního jednání žalobce. K tomu soud poukazuje na shora citované znění ust. § 88 odst. 1 písm. c), odst. 3 zákona o ochraně, podle kterého uloží orgán ochrany přírody právnické nebo fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti pokutu až do výše 1.000.000,-Kč, kdy při stanovení výše pokuty přihlédne k závažnosti protiprávního jednání a k rozsahu hrozící nebo způsobené újmy. Přitěžující okolností je v daném případě pro žalobce počet skupin dřevin, které byly neodborným způsobem, resp. neodborným ořezem poškozeny, kdy se jedná o poškození nevratné, ireversibilní. Navíc byl prořez některých dřevin proveden bez ohledu na jejich zhoršený stav a v některých případech i na morfologické utváření koruny. K polehčujícím okolnostem pak patří skutečnost, že žalobce provedl prořez dřevin na základě požadavku dotčených obcí z důvodu zachování bezpečnosti silničního provozu a jednalo se o ovocné stromy se zhoršeným zdravotním stavem. K těmto skutečnostem správní orgány při stanovení výše pokuty přihlédly a její výše tak odpovídá skutkovým zjištěním, jakož i konkrétním okolnostem věci.

Opodstatněná není ani námitka žalobce, že žalovaný nevzal v úvahu odborné posouzení, které si nechal žalobce zpracovat od společnosti FORESTRY RSC pro účely posouzení poškození všech dřevin. Soud k tomu uvádí, že podle § 3 správního řádu postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a za tímto účelem si opatřuje potřebné podklady. Je zcela na správním orgánu, jaké podklady zvolí k tomu, aby dostál této své povinnosti. Z obsahu spisového materiálu a odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů vyplývá, že při svém rozhodování vycházely ze zpracovaného odborného posudku AOPK ze dne 5. 11. 2008, který byl vyhotoven pro potřeby předběžného řízení a kde se uvádí, že míra poškození byla u poškozené aleje mezi obcemi Hořec, Bílence a Škrle definována jako celek na 50% s ohledem na dřeviny s nejhorším poškozením. Dále vycházel z odborného posudku AOPK ze dne 31. 3. 2009, který byl proveden v odstupu 5 měsíců od provedení opravných řezů na dřevinách, jež jejich stav nezměnily, a ze kterého vyplývá, že bylo hodnoceno 664 ks dřevin a byla stanovena konkrétní procentuální míra poškození u každého jednotlivého stromu. Je v něm dále uvedeno, že 531 ks dřevin, u kterých byl proveden zásah technikou řezu č. 2, je trvale poškozeno, a to bez ohledu na procentuální stanovení míry poškození. Žalovaný také vycházel z vyjádření AOPK ze dne 29. 11. 2010, kterým AOPK vysvětlila rozdíly vzniklé při vydávání dvou předchozích posudků. Výše uvedené odborné posudky si žalovaný zajistil jako orgán ochrany přírody podle § 75 odst. 1 f) zákona o ochraně přírody a krajiny na základě žádosti o odborné zhodnocení zásahu do dřevin rostoucích mimo les ze dne 9. 10. 2008, tedy v souladu s § 56 správního řádu, který stanoví, že závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají a jestliže odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu, správní orgán usnesením stanoví znalce. Soud uvádí, že žalovaný neměl žádný důvod domnívat se, že posudky zpracované AOPK nemají dostatečnou odbornou úroveň. Odborné vyjádření FORESTRY předložené žalobcem, které měl žalovaný k dispozici až při svém rozhodování v rámci opakovaného odvolacího řízení, bylo zpracováno v březnu roku 2011, tedy o necelé 3 roky později než byl zpracován první posudek AOPK, přičemž v něm bylo posuzováno pouze 178 ks dřevin a vycházel z předpokladu, že výsledek hodnocení 178 ks dřevin je možné automaticky vztáhnout ke všem ostatním dřevinám z celkového počtu 664 ks. S ohledem na tyto skutečnosti soud vešel na argumentaci žalovaného, že odborné vyjádření FORESTRY nepředstavuje nové zjištění skutkového stavu, které by žalobce nemohl uplatnit dříve. Žalovaný tak nebyl povinen

přihlédnout k předloženému znaleckému posudku společnosti FORESTRY RSC, neboť podle § 82 odst. 4 správního řádu se přihlédne k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve.

K tvrzení žalobce, že se žalovaný nevypořádal s jeho odvolací námitkou, podle které správní orgán I. stupně pominul připomínky žalobce z předchozího řízení, uvedené v odvolání ze dne 14. 10. 2009, soud přisvědčuje žalobci, že žalovaný v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí konstatoval, že „tyto připomínky se týkaly převážně nesouhlasu se závěry posudků AOPK a odvolací orgán je považuje za nedůvodné“. Takový postup při vypořádání námítky žalobce (námitka č. 1 odvolání žalobce ze dne 25. 3. 2011) by však mohl být důvodem pro zrušení rozhodnutí žalovaného pro podstatné porušení ustanovení o řízení pouze v případě, že by měl za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a tak tomu v projednávané věci nebylo. Je tomu tak proto, že žalobce v předchozím odvolání ze dne 14. 10. 2009 proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně (ze dne 7. 10. 2009, č. j. ČIŽP 44/OOP/SR01/0818643.005/RS) brojil právě proti závěrům posudků AOPK, jejichž hodnocením se při posouzení skutkového stavu ve světle odvolacích námitek žalobce ze dne 25. 3. 2011 žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí velmi podrobně zabýval a na jejichž podkladě činil závěry rozhodné pro posouzení zákonnosti prvoinstančního správního rozhodnutí. Postup žalovaného, který v tomto směru doplnil a upřesnil odůvodnění rozhodnutí ČIŽP tedy lze akceptovat, neboť správní rozhodnutí vydaná v prvním a druhém stupni z hlediska soudního přezkumu tvoří jeden celek (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 123/2009-99). Lze tak uzavřít, že žalovaný pochybil, pokud v rozporu s ust. § 68 odst. 3 správního řádu nepřesně uvedl, že se „tyto připomínky týkaly převážně nesouhlasu se závěry posudků AOPK“. Tato neurčitá formulace však z předestřených důvodů neměla za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Zrušení žalobou napadeného rozhodnutí by tak bylo pouze formální a v konečném důsledku nehospodárné, neboť by nemohlo zvrátit správnost závěrů v žalobou napadeném rozhodnutí již vyslovených.

Soud nevyhověl ani návrhu žalobce na moderaci ve smyslu § 78 odst. 2 s. ř. s., neboť dospěl k závěru, že nebyly splněny zákonné podmínky pro upuštění od potrestání nebo snížení trestu. Skutkový stav, z něhož správní orgány vyšly, byl hodnocen v souladu se zákonem a správní orgány z něj učinily věcně správné a zákonné závěry o tom, že žalobce porušil shora citovaný § 7 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Při rozhodování o výši sankce pak správní orgány právem přihlédly ke způsobu spáchání správního deliktu, jeho následkům a okolnostem, za nichž byl spáchán. Ve způsobu spáchání spatřily přitěžující i polehčující okolnosti, které se promítly v jejich úvaze o výši pokuty. Uložená sankce ve výši 510.000,-Kč je ve středu zákonem stanovené maximální sazby do 1 000 000,-Kč a podle zjištěného skutkového stavu zcela odpovídá zákonným hlediskům pro ukládání pokut. Soud ji proto nepovažuje za uloženou v nepřiměřené výši.

Na základě všech shora uvedených skutečností soud nedůvodnou žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, žalovanému správnímu orgánu, který měl plný úspěch, však důvodně vynaložené náklady v řízení nevznikly.

P o u č e n í : **Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou**

vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Praze dne 30. dubna 2015

JUDr. Ivanka Havlíková, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Veronika Brunhoferová